

Έμμισθοι Δικηγόροι ...

Η ισχύς του ν. 4387/2016 με τις τροποποιήσεις του ν. 4461/2017 που εισήγαγε ένα πλήρως νέο καθεστώς επιβολής ασφαλιστικών εισφορών στους δικηγόρους που ασκούν (ή τεκμαίρεται ότι ασκούν επειδή έχουν κάνει έναρξη στην εφορία) ελεύθερη δικηγορία παράλληλα με μία πάγια αντιμισθία (έμμισθη εντολή) όχι μόνο εισήγαγε ένα πλήθος από παράδοξα, αλλά εξώθησε ήδη πολλούς και πολλές συναδέλφους να προβούν σε κλείσιμο βιβλίων και διακοπή εργασιών στην εφορία.

Με το καθεστώς που ίσχυε μέχρι 31.12.2016, πληρώναμε ένα (υψηλό) ποσό στο Ταμείο Νομικών, ΤΕΑΔ και Ταμείο Προνοίας (τομέα υγείας και πρόνοιας ακριβέστερα). Ωστόσο εάν είχε κανείς μία πάγια αντιμισθία, τα 2/3 των εισφορών ήταν μία μεγάλη ωφέλεια για τον/την δικηγόρο, αφού τελικά επιβαρυνόταν με την καταβολή του 1/3 των ετήσιων εισφορών στα Ταμεία.

Με το νέο καθεστώς, δημιουργήθηκαν δύο διακριτές κατηγορίες εισφορών για όσους/ες έχουν πάγια αντιμισθία και παράλληλα δεν έχουν κλείσει βιβλία. Από τη μία χρεώνονται με εισφορές άμισθης δικηγορίας και από την άλλη με εισφορές εμμίσθου. Το πρώτο πρόβλημα είναι ότι πληρώνουμε εισφορές από «δύο μπάντες», με αποτέλεσμα το νέο καθεστώς να έχει ξεκάθαρα φοροεισπρακτικό χαρακτήρα. Το δεύτερο πρόβλημα είναι ότι το ύψος της εισφοράς της άμισθης δικηγορίας συναρτάται με τα εισοδήματα του 2015, πιθανόν λοιπόν με μια περίοδο που μπορεί κάποιος να ασκούσε μόνο ελεύθερη δικηγορία και να είχε υψηλότερο εισόδημα από τον τρέχοντα χρόνο. Το τρίτο πρόβλημα είναι ότι στην έμμισθη εντολή ο συμψηφισμός των ποσών των «γραμματίων προκαταβολής εισφορών» πλέον, δεν ωφελεί κανέναν άλλον παρά τον εργοδότη, αφού δεν αυξάνονται οι μηνιαίες αποδοχές του εμμίσθου στην περίπτωση αυτή. Προς επεξήγηση του τελευταίου σημειώνεται ότι πλέον οι εισφορές δεν επιμερίζονται κατά το 1/3 και 2/3 όπως ήταν στο παλαιό καθεστώς, αλλά σύμφωνα με τα ποσοστά επί των καθαρών αποδοχών που αναφέρει ο νόμος. Επειδή όμως στην πράξη με την υποβολή της ΑΠΔ ο εργοδότης αποδίδει απευθείας το σύνολο των εισφορών στον ΕΦΚΑ (δηλαδή δεν περιέρχεται ποτέ στα χέρια του εμμίσθου δικηγόρου το ποσό που αναλογεί στις δικές του εισφορές), η μειωμένη (λόγω παραστάσεων στα δικαστήρια) εισφορά του δικηγόρου που καταβάλλεται στον ΕΦΚΑ δεν αντιστοιχεί σε ωφέλεια του εμμίσθου, αλλά σε ωφέλεια του εργοδότη.

Δεν είναι σπάνιο το φαινόμενο της επιβολής στον έμμισθο δικηγόρο υποχρέωσης να καταβάλλει εξ ιδίων το ποσό του γραμματίου, παρά τη σαφή γνωμοδότηση του ΔΣΑ (31/7/2017 και πρόσφατα 23/10/2017), ο οποίος ειρήσθω εν παρόδω περιορίστηκε στη διατύπωση γνώμης, που έχει την ισχύ «ευχής». Σε κάθε περίπτωση όμως το νέο τοπίο σαφέστατα εξώθει τους εμμίσθους δικηγόρους σε κλείσιμο βιβλίων και σε βίαιη υπαλληλοποίησή τους, αφού στο δίλημμα άμισθη ή έμμισθη δικηγορία είναι μονόδρομος η επιλογή της δεύτερης, ενώ ωφελεί σε μέγιστο βαθμό τους εργοδότες. Άτυπα δε, πλέον με την υπαγωγή των εμμίσθων σε υβριδικό καθεστώς με την υποβολή μεν ΑΠΔ, σύναψης δε έμμισθης εντολής δικηγόρου, εφαρμόζεται στην πράξη η εργασιακή συνθήκη της μισθωτής εργασίας του ιδιωτικού τομέα, με ωράριο και ορισμένου χρόνου συμβάσεις. Ο ΕΦΚΑ καταχωρεί και λαμβάνει υπόψη τον ορισμένο χρόνο διάρκειας των συμβάσεων έμμισθης εντολής δικηγόρων που κατατίθενται, παρότι είναι άκυρες ως προς αυτόν τον όρο, σύμφωνα με το άρθρο 46 παρ. 2 του Κώδικα Δικηγόρων.

Με ένα στρεβλό λοιπόν νομικό πλαίσιο, που ούτε κι αυτό εφαρμόζεται, ο έμμισθος δικηγόρος είναι απόλυτα εκτεθειμένος σε περαιτέρω φτωχοποίηση, στερούμενος κάθε διαπραγματευτική δύναμη έναντι του «εντολέα» που στην πραγματικότητα ασκεί ελεύθερα διευθυντικό δικαίωμα εργοδότη, ωσάν να επρόκειτο για σύμβαση εξαρτημένης εργασίας μισθωτού, χωρίς καν να εφαρμόζονται οι προστατευτικές διατάξεις για εγκύους και μητέρες.

Το αίτημα για τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου προς την κατεύθυνση της επιβάρυνσης εξ ολοκλήρου του εντολέως-εργοδότη με την καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών, χωρίς παράλληλη επιβολή πρόσθετων εισφορών στον/στην έμμισθο/η δικηγόρο, αλλά και προς την κατεύθυνση της διασφάλισης της δυνατότητας του εμμίσθου δικηγόρου να ασκεί ελεύθερη δικηγορία, είναι καταφανέστατα δίκαιο. Είναι δε προφανές ότι αφορά την υπηρετήση των υλικών συμφερόντων ενός (πλειοψηφικού) κομματιού του δικηγορικού κόσμου, έναντι των υλικών συμφερόντων του μειοψηφικού μεν αλλά ηγεμονεύοντος στους συνδικαλιστικούς συσχετισμούς τμήματος των δικηγόρων. Όταν συνειδητοποιήσουμε ότι η αντίθεση υλικών συμφερόντων διαπερνά και τον επαγγελματικό κλάδο των δικηγόρων, των κατά τα λοιπά συλλήβδην «συναδέλφων», τότε θα αντιληφθούμε και ότι η «καθαρότητα» υποψηφίων, η «αναγνωρισιμότητα», η «μαχητικότητα» (προς ποια κατεύθυνση;), η «δημοφιλία», είναι αποπροσανατολιστικά κριτήρια για την επιλογή των αντιπροσώπων μας στο Δ.Σ.. Αν νομίζουμε ότι μπορεί η πολιτική τοποθέτηση να μην αφορά τις εκλογές στον Δικηγορικό Σύλλογο, η πραγματικότητα μας έχει διαψεύσει και θα συνεχίσει να μας διαψεύδει.